

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput IX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

poterant in toto eradicare illum errorem.

Sic Iudæi doctrina iustificationis plurimum offerebantur, quando correcti à Prophetis & Doctorebus, quòd legi tribuebant iustificationem, & quòd per opera legis consequerentur remissionem peccatorum, & quòd hac fiducia suæ iustitiæ, cultum cumulabant & sacrificia. Ideò occidebant Prophetas, Christum & Apostolos, obstinati in hoc errore. Tales igitur euacuantur à Christo, à fide discedunt: volentes suam iustitiam statuere ideò Dei non erant capaces, Rom. 10.

CAPVT IX.

ARGVMENTA.

1. *Quid significet hoc verbum Gratia, & quid sit.*
2. *Quibus detur.*
3. *Quomodo sit causa, quòd omnia opera nostra Deo placeant, & sint meritoria.*

Hoc verbum, gratia, largè significat auxilium Spiritus sancti, seu actionem diuinam in nobis: & sic accipimus gratiã, in nobis: & sic accipimus Gratia, quando dicimus, nihil possumus sine gratia Dei, id est, auxilio Dei. Sic orare, benefacere, esse constantem in fide, vincere pericula & tentationes &c. facimus adiutorio gratiæ Dei. Sic inquit Apostolus Phil. 4. Omnia possum in eo qui me confortat. & 1. Corint. 15. Gratia Dei sum id quod sum. Rom. 8. Ipse spiritus iuuat infirmitatem nostram. Aliquando etiam, gratia, significat largè relaxationem pœnarum debitarum pro peccatis. Et sic capimus cum dicimus: Hodie est patrocinium in hac Ecclesia, vadam vt promerear gratiam & indulgentiam, id est, remissionem

tionem pœnarum, secundum taxationem Canonũ, ut erat in primitiua Ecclesia in vſu: nec hodiè in totum est abijciendum: vtinam hodiè Ecclesia ſeruaret hunc rigorem & diſciplinam. Sed gratia, proprie est immerita Miſericordia, Dilectio & Fauor Dei, quam nobis gratis Deus exhibet propter Chriſtum, vt quando Deus iure nos poſſet damnare, tũm propter peccatum originale, tũm actuale, attamen gratis noſtrũ miſeretur propter Chriſtum: Et qui ſumus natura peccatores, iniuſti propter annexum vitium, attamẽ reputamur iuſti in Chriſto, & remittitur nobis peccatum: hoc iam est opus in Deo, quod mihi exhibetur, ſcilicet miſericordia propter fidẽ in Chriſtum. Preſupponit hoc verbum, Gratia, peccatum, miſericordia miſeriam. Ideo cupio Gratiam, quia peccator ſum: miſericordiam, quia malefeci: Qui ſe non putant peccatores, illi non cupiunt gratiam Dei, ſicut de Iudæis iuſtitiarijs loquitur Paulus, Galat. 2. Non abijcio gratiam Chriſti. Et Lucae 15. Gaudium eſt angelis Dei ſuper vno peccatore pœnitentiam agente. Ideo qui ſe intelligunt damnatos, & cupiunt miſericordiam propter Chriſtũ, illis exhibetur gratis Gratia, id eſt, non propter benefactum noſtrum. Non enim habet cauſam & originem meriti in nobis, ſed oritur & cauſam habet in Chriſto, propter quem hæc Gratia nobis diſtribuitur, & non propter noſtrum opus operatum. Et ſic arguit Paulus, Rom. 11. Si gratia ex operibus, iam gratia non eſt gratia. Et Rom. quarto: Ei qui operatur, merces non imputatur ſecundum gratiam, ſed ſecundum debitum. Eſt igitur Gratia, gratuita remiſſio peccatorum, & acceptatio propter Chriſtum, cum qua eſt coniuncta donatio Spirituſſancti.

Hæc Gratia exhibetur his, qui ſe agnoſcunt peccatores, vt dictum eſt: retinetur quoque apud timentes Deum. Luc. 1. Et miſericordia eius à progenie in progeniem timentibus eum. Roman. 8. Si ſecundum

carnem vixeritis, moriemini. Et ideo qui Deum non timent, & secundum carnem ambulant, non retinent Dei fauorem & gratiam, donec resipiscant & poenitentiam egerint veram, id est, cessationem à peccatis: & tunc Deus iterum gratis exhibet hanc gratiam & remissionem, vt licet Deus exigat contritionem, confessionem & fructus poenitentiae non propter illa opera, tamen confert gratiam, scilicet propter Christum: Nam semper hoc reseruatur Gratiae, quia gratis donatur.

Augmentatio quidem Gratiae fieri potest, prout gratia pro auxilio Dei accipitur, sicut in Sanctis patet, qui secundum diuersos gradus vsi sunt gratia Dei. Sic dicit Apostolus primae Corinth. 15. Plus omnibus laboraui, non ego autem, sed gratia Dei mecum. Ibi Deus suum auxilium non aequo gradu dispensat, sed diuerso. Sed Gratia proprie hoc sibi retinet semper, quia gratis exhibetur, id est, ex misericordia, etiam si Deus iuuat Sanctos, vt multiplices fructus ferant, atque illa gratia abundet: & hoc est gratia, id est, gratis donatur, licet proprie meritum potius operum gratiae augmentetur, quam ipsa gratia. Exhibetur ergo gratia timentibus Deum, vt dictum est.

Et quamuis nemo mereri potest Gratiam, disponi tamen ad illam nos iubet Scriptura. Sic clamat Ioannes Matthaei 3. Parate viam Domini, &c. Et Esaiæ. 55. Derelinquat impius viam suam, & reuertatur ad Dominum, & miserebitur eius. Et Zachar. 1. Conuertimini ad me, & ego conuertar ad vos. Et quatenus homo hoc possit, Deus exhibet generale auxilium, quo excitat hominem, & ostium pulsat: Vbi homo si audierit, & poenitentiam egerit, vel faciens quantum in illo fuerit, tunc Deus gratis, non propter nostram dispositionem, etsi illa exigatur, necessario exhibet gratiam. Sunt enim praedicationes, flagella, infirmitates, &c. quibus vocantur.

Gratia

Gratia est causa remissionis siue iustificationis, 3.
 est causa præmij operum iustificatorum, & causa salu-
 lutis æternæ. Causa iustificationis, ad Roman. 3. Iu-
 stificati gratis gratia ipsius, id est, propter Christum,
 vel ipso Deo miserante: & propriè gratia, id est, ipsa
 Dei misericordia, iustificat & reputat iustum. Fides
 dicitur iustificare, quia accipit (fasset) & sibi appli-
 cat Gratiam, non autem in quantum est virtus in se.
 Et sic omnes Theologi tribuunt Gratia iustificatio-
 nem. Et tamen fides non est gratia, sicuti non est De-
 us fides, neque Dei misericordia, sed virtus qua acci-
 pitur Gratia, ideò dicitur iustificare, immò plures
 mali habent fidem informem, sed non habent gra-
 tiam: & Dæmones credunt, non tamen habent gra-
 tiam. Iacob. 2. Et Ioannes Baptista habuit gratiam
 in vtero matris. Lucæ primo, non tamen fidem actua-
 lem. Deindè gratia causa est præmiorum pro nostris
 operibus, id est, quòd Deus remunerat opera nostra,
 sicut dicit Apostolus primæ Corinth. tertio. Vnus-
 quisque mercedem accipiet secundùm suum labo-
 rem. Et Matthæi 16. & 25. Hoc non oritur ab ope-
 ribus nostris, sed à gratuita Dei voluntate, misericor-
 dia & gratia, à qua oritur promissio præmiorum. I-
 deò semper docuit Ecclesia, opera esse meritoria ex
 gratia & misericordia, id est, Deum nobis nihil de-
 bere, etiamsi omnia fecerimus, Lucæ XVII. attamen
 quòd promissit præmium operibus, ibi causa est sua
 misericordia & Christus, non in ipsa opera. Fide ac-
 ceptat peccatorem, & personam iustificat: Deindè
 & opera eius sunt grata & meritoria, sed ex gratia,
 vt dictum est. Sic si quis calicem aquæ frigidæ dede-
 rit habebit mercedem suam, Matthæi decimo. Po-
 stemò, Gratia est causa vitæ æternæ & gloriæ, Ro-
 man. 6. Gratia vel donum vita æterna. Nisi hæc Gra-
 tia & misericordia à Christo esset impetrata, nemo
 vnquam saluaretur: solus Christus illam meruit, &
 nemo

nemo illam mereri potest. Quòd autem Deus compensat opera nostra vita æterna, & his præmijs quæ nec auris audiuit, &c. Esaia XLVI. gratuita est misericordia, non debitum, Et si ibi est aliquod debitum, hoc fundatur in promissione & verbo Dei, quoniam ipse promisit, & non in nostro opere operato. Ex gratia igitur sunt opera nostra meritoria gloriæ, non autem de condigno hoc merentur, sicuti mercenarius præmium suum.

S. Bernardus.

Sic inquit sanctus Bernardus sermone primo de annunciatione: Necessè est primò omnium credere, quòd remissionem peccatorum habere non poteris, nisi per indulgentiam Dei. Deindè, quòd nihil queas habere boni operis, nisi & hoc dederit ipse. Postremò, quòd vitam æternam nullis potes operibus promereri, nisi & gratis detur. Hoc docet Scriptura & Patres de Gratia.

Apertum igitur est mendacium, quo grauat Ecclèssa, quòd suis operibus operatis ex condigno velit mereri gloriam. Datur ergò Gratia gratis, non propter nostrum meritum, sed propter Christi meritum: & qui se agnoscunt peccatores, ac timent Dominum, illis exhibetur, ab ijsque tenetur, Postremò, causa est iustificationis, præmiationis bonorum operum, atque gloriæ æternæ. Hæc simplicissimè de Gratia notanda sunt.

CAPVT X.

ARGVMENTA.

1. *Quid faciat hominis opus bonum, eò quòd homo est peccator.*
2. *Ad quid Deus præcepit nobis facere opera bona.*
3. *Quod sit præmium operum bonorum.*

Christus